

1. Sammanfattning

1.1 Bakgrund

Statens fastighetsverk (SFV) förvaltar fastigheter som ägs av staten. Ett stort antal av dessa är statliga byggnadsminnen och Statens fastighetsverk har som mål att upprätta ett vårdprogram för vart och ett av dessa. Ett vårdprogram är ett dokument med mål och riktlinjer för förvaltningsarbetet. Vårdprogrammet skall vara till hjälp för förvaltningspersonalen att agera i enlighet med objektets definierade behov och förutsättningar, såväl vid stora förändringar som i det kontinuerliga drift- och underhållsarbetet.

Kungliga hovstallet ligger på Östermalm vid Artilleriplan i Stockholm. Vårdprogrammet för Hovstallet, har tagits fram av antikvarie Niss Maria Legars, i samråd med antikvarie Anna Sundqvist på Kulturarvsenheten och Lotta Günther, förvaltare. Synpunkter har inhämtats från Ståthållarämbetet (STÅ) genom slottsintendent Berit Edling. Föreliggande vårdprogram innehåller endast en kortare interiörbeskrivning för de inom skyddsföreskrifterna utpekade interiörerna. Lägenheternas interiörer beskrivs på en mer generell nivå. Övriga interiörer bevarar även de skyddsvärda delar och dessa interiörerna skall bedömas efterhand som framtida åtgärder genomförs.

1.2 Kortfattad historik

Hovstallet instiftades redan 1535 av Gustav Vasa. Det nuvarande hovstallet på Östermalm uppfördes år 1890-95 efter ritningar Fritz Eckert. Hovstallet upptar i princip hela kvarteret med bostadshus och ekonomibyggnader, samtliga med fasader av tegel.

Hovstallets huvuduppgifter är att svara för Kungahusets transporter. I takt med att verksamheten breddats från att endast ha ren stallverksamhet till att härbärgera hovets bilar, har anläggningen genomgått en försiktig anpassning, där t.ex. stallplatser har byggts om till garage. Likaså har moderna krav på hästskötsel lett till att äldre spiltor byggts om och moderniserats. Bostadshusets lägenheter har genomgått större moderniseringar.

Anläggningen liknar närmast en medeltida borg med den slutna planen och det slottsliknande bostadshuset med tinnar och torn. Arkitekturen innehåller en rik blandning av romanska och gotiska stilelement. Interiört utgör gjutjärnskonstruktionerna en betydande del av arkitekturens karaktär. Tack vare de välbevarade exteriörerna samt interiörerna utgör Hovstallet en

mycket god representant för 1800-talets stileklectiska arkitektur vilket tillmåter anläggningen höga arkitekturhistoriska värden. I sin byggnadskonst och sitt byggnadsuttryck bevarar Hovstallet även byggnadsteknikhistoriska såsom socialhistoriska värden. Hovstallet utövar en historisk verksamhet som fortgått sedan 1500-talet. Det nuvarande Hovstallet har sedan invigningen 1892, använts för stallverksamheten. Den historiska verksamheten tillmåter därför anläggningen samhällshistoriska värden. Sammantaget bevarar anläggningen så höga kulturhistoriska värden att den år 1972 utsågs till statligt byggnadsminne.

Fastighetsverkets mål är att Hovstallets kulturhistoriska värden skall bevaras. Detta innebär en respekt för bebyggelsen men även för den pågående verksamheten.

Tätortskarta, Stockholms stadsbyggnadskontor.